

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії **Чжао Цянь**, 1981 року народження, громадянка Китайської Народної Республіки. Освіта вища: у 2010 році закінчила Цзілінський університет мистецтв (КНР). Працює заступником декана Школи культурних та креативних індустрій Чанчунського університету архітектури та цивільного будівництва(КНР). Виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки» у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України, м. Харків від № 189-од від 15 вересня 2025 року у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Паньок Тетяни Володимирівни** – доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри образотворчого мистецтва, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.

Рецензентів

Штефан Людмили Андріївни – доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди;

Житеньової Наталі Василівни – доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри дизайну і технологій, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Офіційних опонентів:

Бучківської Галини Вікентіївни – доктора педагогічних наук, професора, декана гуманітарного факультету, професора кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія;

Оршанського Леоніда Володимировича – доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри технологічної та професійної освіти, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка.

на засіданні 22 жовтня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка **Чжао Цянь** на підставі публічного захисту дисертації «**Формування креативності майбутніх фахівців візуальної комунікації засобами етнодизайну**» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Дисертацію виконано у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник Боярська-Хоменко Анна Володимирівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, учений секретар Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, щомістить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

У роботі вперше науково обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність педагогічних умов формування креативності майбутніх фахівців візуальної комунікації засобами етнодизайну, а саме: оволодіння здобувачами освіти знаннями про національні традиції, символіку, стилістику і технології етнодизайну; посилення спрямованості освітнього середовища на підтримку креативного розвитку студентів шляхом інтеграції етнокультурного контексту; створення дидактичних ситуацій, спрямованих на активізацію креативного мислення та інтерпретацію етнокультурних візуальних образів; схарактеризовано структуру формування креативності майбутніх фахівців візуальної комунікації засобами етнодизайну (цільовий (мета і завдання), концептуальний (методологічні підходи і принципи), змістовно-технологічний (компоненти і педагогічні умови) блоки);

удосконалено: діагностичний апарат для з'ясування рівнів сформованості креативності майбутніх фахівців візуальної комунікації завдяки обґрунтуванню і використанню критеріїв (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний, рефлексивний), відповідних їм показників та характеристики рівнів (високого, середнього, низького);

уточнено суть понять «креативність», «візуальна комунікація», «етнодизайн», «формування креативності», «педагогічні умови формування креативності». На основі проведеного теоретичного аналізу сформульовано авторське визначення базового поняття дослідження, а саме: формування креативності майбутніх фахівців візуальної комунікації засобами етнодизайну розглядається як цілеспрямований педагогічний процес, що забезпечує розвиток здатності студентів генерувати нові ідеї, використовувати етнокультурні образи як основу творчих рішень, виявляти індивідуальність у дизайнерській діяльності, мислити нестандартно та візуалізувати креативні концепції у професійному середовищі; критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний, рефлексивний), показники і рівні (низький, середній, високий) сформованості креативності;

подальшого розвитку набули наукові уявлення про креативність як професійно значущу якість майбутніх фахівців візуальної комунікації, а також особливості її формування з урахуванням етнокультурного компонента та специфіки підготовки майбутніх дизайнерів.

Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що авторкою оновлено зміст фахової підготовки здобувачів першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Візуальна комунікація» шляхом інтеграції етнодизайну як засобу розвитку креативності, що дало змогу посилити культурно-ідентифікаційний компонент навчального процесу; розроблено комплекс практико творчих завдань, авторських проєктів, майстер-класів та воркшопів з етнодизайну, спрямованих на формування і розвиток креативного мислення майбутніх фахівців у сфері візуальної комунікації; удосконалено методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема: навчальні програми дисциплін художньо-дизайнерського циклу, зміст лекційних і практичних занять, завдання для самостійної роботи, а також методи та форми контролю результатів, адаптовані до вимог розвитку креативності в етнокультурному контексті.

Дисертація оформлена відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом МОН № 40 від 12.01.2017 (зі змінами).

Здобувачка має 15 наукових публікацій за темою дисертації, із них – 3 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus, 8 тез доповідей у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій, 3 стендові доповіді. Основні публікації:

1. Чжао Цянь. Керівні принципи розвитку креативності у здобувачів фахових коледжів у КНР. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2021. № 57, 2021. С. 91-100. <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2021.57.08>

2. Чжао Цянь. Програма формування креативного мислення у процесі фахової підготовки майбутніх дизайнерів у КНР. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2022. № 52. С. 162–170. <https://doi.org/10.34142/23128046.2022.52.15>

3. Чжао Цянь. Етнодизайн як засіб розвитку креативного мислення студентів фахових коледжів КНР. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2022. № 57. С. 173-182. DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2024.57.15>

4. Zhao, Q., Chen, Y. (2024). Research on Online Teaching Model of Chinese Traditional Culture Under ELF Concept. In: Gui, G., Li, Y., Lin, Y. (eds) *e-Learning, e-Education, and Online Training. eLEOT 2023. Lecture Notes of the Institute for Computer Sciences, Social Informatics and Telecommunications Engineering*, vol 546. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-51503-3_28

У дискусії взяли участь усі члени разової ради.

Голова ради Паньок Тетяна Володимирівна, яка висловила такі зауваження: 1. Дисертаційна робота відзначається високим науково-методичним рівнем, проте було б доцільно в майбутньому поглибити аналіз міжкультурних відмінностей у сприйнятті етнодизайну, особливо у контексті міжнародної освіти. 2. Було б доцільно поглибити порівняльний аналіз між китайським і українським досвідом інтеграції етнодизайну в освітній процес – це надало б дослідженню ще більшої міжкультурної вагомості.

Офіційний опонент Бучківська Галина Вікентіївна, яка висловила такі зауваження: 1. У другому розділі практичні аспекти дослідження розкрито достатньо ґрунтовно, проте воно виграло б від подання більшої кількості прикладів конкретних упроваджень результатів дослідження – розроблених

курсів, методичних матеріалів, відгуків викладачів та прикладів застосування авторських напрацювань у навчальному процесі.2.У роботі доцільно було б чіткіше простежити зв'язок між структурною моделлю формування креативності, представленою у параграфі 1.2., та запропонованими педагогічними умовами, аби підсилити логіку їх практичної реалізації.3. Подекуди виклад матеріалу у першому розділі надмірно насичений цитуваннями, що ускладнює сприйняття тексту, варто було б окремі фрагменти подавати більш лаконічно.4. У висновках до розділів варто було б більш виразно підкреслити логічний зв'язок із основним змістом дослідження, що надало б їм структурної завершеності.5. Було б доцільно подати переклад додатків, викладених китайською мовою, що полегшило б їх сприйняття для широкого кола читачів.

Офіційний опонент Оршанський Леонід Володимирович, який висловив такі зауваження: 1.Позитивним є наявність дефінітивного аналізу основних понять дослідження, зокрема, авторське визначення основного поняття «формування креативності майбутніх фахівців візуальної комунікації засобами етнодизайну». Проте його відображення у завданнях і висновках, на наш погляд, є недостатнім.2.У параграфі 1.3 слід було б чіткіше висвітлити методологічні підходи та принципи реалізації педагогічних умов формування креативності майбутніх фахівців візуальної комунікації засобами етнодизайну.3.У другому розділі доцільно було б подати більш розгорнуте й аргументоване обґрунтування вибору критеріїв і показників, що використовувалися для оцінки рівня креативності студентів. Це дозволило б чіткіше пояснити логіку їх відбору, взаємозв'язок із завданнями дослідження та наукову обґрунтованість застосованих методів оцінювання, підвищивши надійність і прозорість експериментальної частини роботи.4.Робота виграла б у науковій прозорості, якби авторка більш докладно описала репрезентативність вибірки експериментальної частини, зазначивши кількість студентів, освітні програми, спеціалізації тощо. Такий підхід підвищив би наукову обґрунтованість роботи та забезпечив об'єктивну оцінку достовірності результатів експерименту.

Рецензент Штефан Людмила Андріївна зауважень не висловила.

Рецензент Житеньова Наталія Василівна, яка висловила такі зауваження: 1. Незважаючи на високий рівень наукової апробації роботи, хотілося б бачити більше конкретних прикладів інтеграції етнодизайну у сучасне цифрове середовище (VR, AR, медіарт), оскільки це посилює практичний вимір результатів, відкривши перспективи застосування етнодизайну у сфері штучного інтелекту (генеративне мистецтво, алгоритмічне відтворення орнаментів, персоналізовані цифрові інтерфейси), що зробило б його більш релевантним у контексті новітніх технологій.2. У структурі висновків спостерігається певна надмірність повторень стосовно характеристик критеріїв і показників сформованості креативності. Доцільно було б подати їх більш узагальнено, з відсиланням до основного тексту, що забезпечило б компактність і підвищило аналітичну цілісність розділу висновків.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування **разова спеціалізована вчена рада присуджує Чжао Цянь ступінь доктора філософії** з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри образотворчого мистецтва
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

Тетяна ПАНЬОК

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:39:11 22.10.2025

Назва файлу з підписом: 8 Рішення Чжао Цянь_1.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 28.5 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: 8 Рішення Чжао Цянь_1.docx
Розмір файлу без підпису: 24.3 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ПАНЬОК ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА
П.І.Б.: ПАНЬОК ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2483914381
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 15:39:10 22.10.2025
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000FFF53701D772DB05
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.08.25 13:00